

کِتَابِ اِسْتِر

پیشگفتار

ای کِتَاب دَ باره نِجاتِ یهودیا از یگ قتلِ عامِ نوشته شُده. زمانی که یهودیا دَ قلمروِ شهنشاهِ فارس دَ عنوانِ اسیر و بیگنه زندگی مُوكد، دَ پایتختِ شهنشاهِ فارس اینی واقعه رُخ دَد: خشایارشا یگ مهمانی ترتیب دَد و حاضرِباشای خُو ره رَبی کد که مَلِکه وَشتی ره کُوی کُنه، ولے او اَمَرِ پادشاه ره نادیده گرفت و نَمَد. اوخته خشایارشا قار شُده مَلِکه وَشتی ره از مقام شی برطرف کد. بعد از چند وخت دَ اَمَرِ پادشاه دُخترای نُوربند از تمام ولایت های فارس کُوی شُد تا یکی ازوا اِنْتِخاب شُنه و جای مَلِکه وَشتی ره بَگیره. اوخته اِسْتِر که دُخترِ فرزندی موردِخای یهودی بُود ام دَ قصرِ خشایارشا بُرده شُد تا دَ عنوانِ مَلِکه اِنْتِخاب شُنه.

مَوْضوع های برجسته امزی کِتَاب اینیا آسته:

فهرستِ عنوانها

خشیارشاہ مَلِکَہ رَہ بِرطَرفِ مُونَہ (فصلِ ۱ آیه ۱)

اِسْتِرِ مَلِکَہ مُوشَہ (۱:۲)

موردِخای پادشاہ رَہ نِجاتِ مِیدِیَہ (۱۹:۲)

نَقْشَہ هامان بَلَدَہ نَابُود کَدونِ یَهُودِیا (۱:۳)

موردِخای از اِسْتِرِ درخاستِ کومَکِ مُونَہ (۱:۴)

اِسْتِرِ پادشاہ و هامان رَہ مِهمو مُونَہ (۱:۵)

هامان میخایَہ موردِخای رَہ دارِ بَزنَہ (۹:۵)

پادشاہ موردِخای رَہ صَاحِبِ مَقامِ و اِحْتِرامِ مُونَہ (۱:۶)

شِکستِ هامان و تَرَقّیِ موردِخای (۱۴:۶)

هامان دَ دار اوزو موشه (۱:۷)

حُکم پادشاه دَ نفع يهوديا (۱:۸)

يهوديا دُشمنای خو ره نابود مونه (۱:۹)

خشایارشاه مَلِکه ره برطرف مونه

۱ دَ زمانِ حُکمرانی خشایارشاه، اُمُو خشایارشاه که از هندوستان تا کُوش دَ بله یگ صد و بیست و هفت ولایت حُکمرانی موکد، اینی واقعه رُخ دد: ۲ دَ امزو زمانِ وختیکه خشایارشاه دَ بله تخت پادشاهی خُو دَ قصرِ شوش ششُتد، ۳ اُو دَ سالِ سِوم پادشاهی خُو بلده یگ نفرای دَربار و خِدمتگرای خُو یگ مهمانی ترتیب دد. قُدرتمندای فارس و ماد، کُتّه سرا و والی های ولایت ها ام دَ اُونجی حُضُور دشت. ۴ اوخته اُو مال و دارایی پادشاهی خُو و شان و شوکتِ بزرگی خُو ره بلده روزای کلو، یعنی یگ صد و هشتاد روز نِشو دد. ۵ وختی اُمُو روزا خلاص شد، پادشاه بلده تمام کسای که دَ پایتخت دَ شوش بُود، بلده ریزه و

کټه د حوټی باغ خانۀ پادشاه یګ مهمانی هفت روزه دد. ⑥ د اُونجی پرده
 های کتان سفید و لاجوردی قد ریشمه های کتان سفید و چوغ ارغوانی د
 حلقه های نُقرهیی د بله ستون های سنگِ مَرمرِ سفید اوزو شُد و تخت های
 طَلایی و نُقرهیی د بله سنگفرشی که از سنگِ اَلگک و مَرمرِ سفید، دُر و
 مَرمرِ سیاه بُود، ایشته شُد. ⑦ وُچی کدنی ها د جام های طَلایی که جام
 های رقم رقم بُود، بخش مُوشد و شرابِ شاهانه از سخاوتِ پادشاه پَریمو
 بُود. ⑧ د باره وُچی کدو، نظر د مَقَررات هیچ مَواعِ وجود نَدشت، چُون
 پادشاه د تمامِ خِدمتگرای دَربار خُو دَسُور دُد که قد هر کس مُطابقِ مِیل
 شی رفتار کنه. ⑨ د امزو غیت مَلکه وَشتی ام بلده خاتونو د قصرِ
 پادشاهی خشیارشاه یګ مهمانی ترتیب دد.

⑩ د روزِ هفتمِ مهمانی وختیکه دِل پادشاه از مَسْتی شراب خوش بُود،
 او د بله مِهومان، بَزتا، حَرَبونا، بَگتا، اَبَگتا، زِتار و کرکاس که هفت
 حاضرِباش بُود و د حُضُورِ خشیارشاه خِدمت مُوکد، اَمر کد ⑪ که مَلکه
 وَشتی ره قد تاجِ شاهانه شی د پِیشِ پادشاه بیرۀ تا نُوربندی ازو ره د مردُم و
 کټه کلونا نشو بَدیه، چُون او خوشنمای بُود. ⑫ لیکن مَلکه وَشتی پِیغام
 پادشاه ره که از دِسْتِ حاضرِباشا رَبی کُدد نادیده گِرِفت و نَمَد. پس پادشاه

غدر قار شد و غَضَبِ ازو د درون شی النگه کد.

۱۳) اوخته پادشاه قد مردای حکیم-و-دانا که از وَضَعِیتِ زمان-و-قانون باخبر بود مشوره کد، چُون پادشاه عادت دشت که قد تمام کسای که قانون و قضاوت کدو ره موفامید، مشوره کنه. ۱۴) و اینی کسا دزو نزدیک بود: کرشنا، شیتار، آدماتا، ترشیش، مرس، مرسنا و مموکان، هفت کټه فارس و ماد که همیشه د حضور پادشاه بود و د قصر پادشاهی د قطار اول میشت. ۱۵) پادشاه پرسید: ”د مطابق قانون قد ملکه وشتی باید چی کار شنه؟ چراکه او امر خشایار شاه ره که د وسیله حاضر باشا شد، د جای نورد.“ ۱۶) اوخته مموکان د حضور پادشاه و کټه کلونا اینی رقم گفت: ”ملکه وشتی نتنها د خلاف پادشاه خطا کده، بلکه د خلاف تمام کټه کلونا و مردمای که د پگ ولایت های خشایار شاه آسته خطا کده. ۱۷) چُون وختیکه ای کار ملکه د پیش پگ خاتونو بر ملا شنه، اوخته شویون ازوا د نظر ازوا خار-و-حقیر موشه و اونا موگه، ’اونه، خشایار شاه امر کد که ملکه وشتی ره د پیش شی بیر، ولے او نمد.‘ ۱۸) آرے، امروز خاتونوی نفرای دربار فارس و ماد که د باره امزی رفتار ملکه شنیده، اونا ام د پگ نفرای دربار پادشاه امی رقم جواب میدیه و توهین و غَضَب از حد کلو پیدا

مُوشه. ^(۱۹) پس اگه صلاح پادشاه بَشه، بيله که يگ فرمان شاهانه از طرف ازو صادر شنه و دَ قوانين فارس و ماد ام ثبت شنه تا تغيير نَکنه و نوشته شنه که وشتي ديگه هرگز دَ حُضورِ خشايارشاه نيه. امچنان پادشاه مقام شاهانه ازو ره دَ يگ ديگه که ازو کده خُوبتر بَشه بديه. ^(۲۰) وختي امي حُکم که پادشاه صادر مونه دَ تمام قلمرو پادشاهي شي که غدر کته آسته شنيده شنه، اوخته پگ خاتونو دَ شويون خُو احترام مونه، چي کته بَشه، چي ريزه.

^(۲۱) امي توره دَ نظر پادشاه و کته کلونا خُوب معلوم شد و پادشاه مُطابقِ توره مُمُکان رفتار کد. ^(۲۲) اوخته پادشاه دَ تمام ولايت هاي خُو فرمان ربي کد، دَ هر ولايت مُطابقِ رسم-الخط شي و دَ هر قوم مُطابقِ زيون شي، تا هر مرد دَ خانه خُو حاکم بَشه و مُطابقِ رسمِ مردم خُو تصميم بگيره.

اِسْتِر مَلِکِه مُوشه

۲ ^(۱) بعد امزي چيزا وختيکه غَضَبِ خشايارشاه تاه ششت، اُو

وَشْتی و چِیزی ره که اُو کُدد و تَصْمِیمی ره که دَ بارِه ازو گِرِفْتِه شُد، یاد مُوکد. ② اوخته خِدْمَتگاراى پادشاه که اُو ره خِدْمَت مُوکد گُفت: ” اِجازِه بَدی که دُخترِونِ خانِه خوشنُمای بَلدِه پادشاه طَلَب شُنه. ③ و پادشاه بَلدِه ازی کار دَ تمامِ ولایت‌های مَمْلَکَت خُو مامُورا ره تَعیین کنه تا اونا تمامِ دُخترِونِ خانِه خوشنُمای ره دَ قَصْرِ شُوش دَ خانِه خاتُونوی پادشاه دَ تى نظرِ هیگِه حاضِر باشِ پادشاه که مَسئُولِ خاتُونو آسته، جم کنه و بَلدِه ازو اَسبابِ آرایش ام بَدیه. ④ اوخته هر دُختر که دَ نظرِ پادشاه خُوب معلُوم شُد، اُمُو دَ جای وَشْتی مَلِکِه شُنه. ” اِی توره دَ نظرِ پادشاه خُوب معلُوم شُد و اُو اُمُو رَقْم کد.

⑤ دَ اَمزُو غَیت یگ نفر یهُودی دَ پایتخت دَ شُوش زِندگی مُوکد که نام شی مَورِدخای باچِه یائیر، اُولادِه شِمعی اُولادِه قیسِ بِنیامینی بُود. ⑥ اُو دَ مینکلِ اسیرای بُود که از اورشلیم قَد یِکونیا پادشاهِ یهُودا دَ اسیری بُرده شُد، قَد کسای که نَبوکَدنصر پادشاهِ بابل دَ اسیری بُرُد. ⑦ مَورِدخای هَدَساه، یعنی اِستِر ره که دُخترِ کاکای شی بُود، کُنه کُدد، چُون اُو آته و آبه نَدشت؛ اُمُو دُختر نُوَریند و خوشنُمای بُود و غَیتیکه آته و آبه شی فَوْت کُدد، مَورِدخای اُو ره فرزندى گِرِفْتد.

٨٨ پس وختیکه حکم پادشاه و فرمان شی اعلان شد و دختر و کلو د قصر شوش د تی نظر هیگه جم شد، استر ام د خانه پادشاه برده شد تا د تی نظر هیگه که مسئول خاتونو بود، بشه. ٨٩ امو دختر د نظر ازو خوش خورد و مورد لطف و مهربانی شی قرار گرفت. پس او دستی اسباب آرایش و تقسیم خوراک شی ره بلده ازو آماده کد و هفت بهترین کنیز ره از قصر پادشاه بلده ازو دد و او ره قد کنیزای شی د بهترین جای خانه خاتونو جای دد. ٩٠ استر قوم و نسب خو ره برملا نکد، چراکه موردخای دزو گوشزد کدد که نگیه. ٩١ موردخای هر روز د پیش روی حولی خانه خاتونو قدم میزد تا از احوال استر باخبر شنه و ام بدنه که قد ازو چیز کار موشه.

٩٢ وخت شی رسید که هر دختر د نوبت د پیش خشایار شاه بوره، یعنی بعد از ختم دوازده ماه، چون د مطابق رسم خاتونو هر دختر باید دوازده ماه د اونجی موبود و د امزی مدت زمان آرایش ازو پوره موشد، که شش ماه بلده ملیدون روغون مر و شش ماه ام بلده استفاده عطرها و اسباب آرایش خاتونو بود. ٩٣ وختی یگ دختر د پیش پادشاه مورفت، هر چیزی که میخواست دزو دده موشد تا قد خو از خانه خاتونو د قصر پادشاه ببره. ٩٤ او د وخت شام داخل مورفت و صبحگاه د خانه دوّم خاتونو پس میمد و

إِجازه نَدَشت که بسم دَ پیشِ پادشاه بوره، سِوای که خوشِ پادشاه میمَد و پادشاه نام شی ره گِرِفته اُو ره طلب مُوكد. خانِه دوُم خاتُونو دَ تِی نظرِ شَعَشغاز حاضِرِباشِ پادشاه بُود و اُو مسئُولِ کِنیزای بُود که خاتُونوی پادشاه شُدُد.

①۵ وختی نوبَتِ اِستِر رسید که دَ پیشِ پادشاه بوره، اُو بَغیر از چیزای که هیگه حاضِرِباشِ پادشاه و مسئُولِ خاتُونو دَزو گُفتُد، دِیگه چیز طلب نَکد و هر کس که اِستِر ره میدِید دَ نظر شی خوش مُو خورد. اِستِر دُخترِ اَبیحایل، کاکای مَوردِخای بُود که مَوردِخای اُو ره فرزندِی گِرِفَتُد. ①۶ دَ اَمزی رَقمِ اِستِر دَ پیشِ خَشایارشاه، دَ قَصِرِ پادشاهی شی دَ ماهِ دَهِم یعنی ماهِ طِبَت، دَ سالِ هفتمِ حُکمرانی شی اُورده شُد. ①۷ پادشاه اِستِر ره از پَگِ خاتُونوی دِیگه کده خوش کد و اُو از تمامِ دُخترِونِ دِیگه کده مَوردِ لُطف و مِهرِبانِی شی قَرار گِرِفت. پس پادشاه تاجِ شاهانه ره دَ سر شی اِشت و اُو ره دَ جای وَشتی مَلِکه جور کد. ①۸ اوخته پادشاه بَلدِه تمامِ نَفرای دَربار و خِدْمَتگاری خُویگِ مِهمانی کُتِه تَرْتیب دَد؛ اِی مِهمانی بَخاطِرِ اِستِر بُود. اُو امچنان دَ ولایتِها رُخصتی اِعلان کد و قد سَخاوتِ شاهانه تُحفه‌ها بَخش کد.

موردخای پادشاه ره از دسیسه باخبر مونه

١٩ وختی دُخترو بسم جم شُد، موردخای د درگه پادشاه ششسته بُود. ٢٠

اِسْتِر هنوز ام اَصْل-و-نَسَب و قوم خُو ره بَرَمَلَا نَكْدَد، اَمُو رقم که موردخای از گوش اَزُو کشیدد، چُون اِسْتِر گُفْتِه موردخای ره هنوز ام د جای میوَرَد،

دُرُسْت رقمِ زمانی که موردخای اُو ره کُتِه مَوکَد. ٢١ د اَمَزُو زمان د حالیکه موردخای د درگه پادشاه ششسته بُود، بَگَتان و تِرش دُو نفر از حاضِرِباشای پادشاه که مُحافِظِینِ درگه قَصْر بُود خَشْمِگِین شُد و نقشه کشید که د بَلِه خَشایارشاه دِست باله کنه. ٢٢

لیکن موردخای ازی توره باخبر شُد و د مَلِکه اِسْتِر گُفْت و اِسْتِر از زبونِ موردخای د پادشاه خبر دَد. ٢٣ وختی د اَمزی باره تحقیق شُد، معلوم شُد که حَقِیقَت دَرِه، اوخته هر دُوی ازوا ره د دار اوزو کد و ای مطلب د حُضُورِ پادشاه د کِتَابِ تَواریخ ثَبِت شُد.

نقشه هامان بلده نابود کدون یهودیا

٣ ١ بعد از چند وخت خشیارشاه مقام هامان باچه همداتای آگاهی

ره باله کد و چوکى شى ره از تمام نفرای دربار کده که قد شى بُود، باله
 قرار دد. ② پگ خدمتگرای پادشاه که د درگه پادشاه بُود، خود ره خَم
 کده د هاماڼ احترام مُوکد، چُون پادشاه د باره ازو امو رقم امر کدد. لیکن
 موردخای نه خَم مُوشد و نه دزو احترام مُوکد. ③ اوخته خدمتگرای
 پادشاه که د درگه پادشاه بُود، د موردخای گُفت: ”چرا از امر پادشاه
 سربچی مونی؟“ ④ اونا هر روز دزو مُوگفت، لیکن او توره ازوا ره گوش
 نَموکد. پس اونا د هاماڼ خبر دد تا بنگره که توره موردخای ثابت قَدَم
 مُومنه یا نه، چُون او دزوا گُفتد که او یگ یهودی آسته. ⑤ وختی هاماڼ
 دید که موردخای د برابر ازو خَم نشد و او ره احترام نکد، هاماڼ غدر قار
 شد. ⑥ لیکن دِست باله کدو تنها د بله موردخای د نظر شى کم معلوم
 شد، چُون اونا د باره قوم موردخای دزو خبر ددد. پس هاماڼ قصد کد که
 تمام یهودیا یعنی قوم موردخای ره د تمام مَمَلکتِ خشایارشا نابود کنه.

⑦ د ماهِ اوّل، یعنی د ماهِ نیسان د سالِ دوازدَهْمِ حکمرانی
 خشایارشا، اونا د حُضُورِ هاماڼ بلده نابود کدونِ یهودیا «پور» یعنی پشک
 اندخت و ای کار ره هر روز و هر ماه مُوکد تا پشک د ماهِ دوازدَهْمِ که ماهِ
 آدار بشه بُر شد. ⑧ اوخته هاماڼ د خشایارشا گُفت: ”یگ قوم آسته که

د مینکل تمام قوم‌ها د تمام ولایت‌های مملکت توتیت شده و جدا زندگی مونه؛ قوانین ازوا از تمام مردمای دیگه فرق دره و اونا از قوانین پادشاه اطاعت نمونه. پس ای د نفع پادشاه نییه که ازی کار ازوا چیم پوشی کنه. ۹ اگه پادشاه راضی بشه، بيله که یگ حکم صادر شنه تا اونا نابود شنه و ما ده هزار وزنه نقره د دست مسئولین میدیم تا د خزانه پادشاه بیره. ۱۰ پس پادشاه انگشتر خو ره از دست خو بر کد و او ره د هامان باچه همداتای اگاهی که دشمنون یهودیا بود دد. ۱۱ بعد ازو پادشاه د هامان گفت: ”نقره تو از خود تو بشه و امو قوم ره ام دزتو ددم تا هر چیزی که د نظر تو خوب معلوم موشه د حق ازوا انجام بدی.“

۱۲ پس کاتبای پادشاه د روز سیزدهم ماه اول کوی شد و یگ حکم د مطابق چیزای که هامان امر کدد، د نماینده‌های پادشاه، د والی‌های ولایت‌ها و د کته‌کلونای تمام مردم نوشته شد، د هر ولایت مطابق رسم- الخط شی و د هر قوم مطابق زبون شی. ای حکم د نام خشایار شاه نوشته شدد و قد انگشتر پادشاه مهر شدد. ۱۳ فرمان‌ها د وسیله قاصدای تیزپای د تمام ولایت‌های پادشاه ری شدد تا اونا پگ یهودیا ره گردو بزنه، بکشه و نابود کنه؛ آر، جوان و پیر و بچکیچه و خاتو ره د یگ روز، یعنی د روز

سيزدَهَم مَاهِ دوازدهم که ماهِ اَدَار بَشَه از بَيْن بُبره و مال و دارایی شی ره غارت کنه. ^(۱۴) یگ نقلِ امزی فرمان دَ عِنوانِ حُکمِ قانونی باید دَ هر ولایت، دَ تمامِ مردُمای ولایت نِشو دده مُوشد تا مردُم دَ امزو روز آماده مُوبُود. ^(۱۵) پس قاصِدای تیزپای دَ اَمِرِ پادشاه رفت و ای حُکم دَ پایتخت یعنی دَ شُوش ام صادر شد. دَ حالیکه پادشاه و هامان شِشته شراب وُچی مُوکد، شارِ شُوش پُر از شور-و-غوغا بُود.

موردِخای از اِستِرِ درخاستِ کومکِ مونه

۴ ^(۱) وختی موردِخای از تمامِ چیزای که انجام شُد باخبر شد، موردِخای کالای خُو ره چک کد و پلاس پوشیده خِگِشتر دَ سرِ خُو باد کد و دَ مینکلِ شار رفته دَ آوازِ بلند زار زار چخرا کد ^(۲) و اُمو رقم تا پیشِ درگِه قصرِ پادشاه رفت، چُون هیچ کس اِجازه نَدشت که قد کالای پلاسی دَ درگِه پادشاه داخلِ شُنه. ^(۳) دَ هر ولایتی که حُکم و فرمانِ پادشاه میرَسید، دَ اُونجی دَ مینکلِ یهودیا ماتمِ کُته شُروع مُوشد و اونا روزه میگیرفت و چخرا کده غُصّه مُوخورد و کلونی ازوا پلاس پوشیده دَ خِگِشتر خاو مُوکد.

۴) وختی کنیزا و حاضرېشای استر آمده دزو خبر دد، ملکه غدر
 پریشان-و-غمگی شد و کالا ریی کد تا موردخای پېوشه و پلاس ره از جان
 خو بُر کنه، لیکن او قبول نکد. ۵) اوخته استر هتاخ ره که یکی از
 حاضرېشای پادشاه بُود و بلده خدمت شی تعیین شُد، کوی کد و دزو امر
 کد که پیش موردخای بوره و پُرسان کنه که چیز کار شده و چرا ای رقم
 شده. ۶) پس هتاخ د میدانی شار که د پیش درگه قصر پادشاه بُود، د دیر
 موردخای رفت ۷) و موردخای او ره از تمام چیزای که قد ازو رُخ دد و از
 مقدار نُقره که هاما بلده نابود کدون یهودیا وعده کد که د خزانه پادشاه
 میدیه، باخبر کد. ۸) امچنان موردخای یگ نقل فرمان نوشته شده ره که
 د شوش بلده نابود کدون ازوا صادر شُد، دزو دد تا د استر نشو بدیه و او
 ره باخبر کنه و د استر وظیفه بدیه که د پیش پادشاه بوره و د پیش ازو
 عذر-و-زاری کده ازو خواهش کنه که د بله قوم شی رحم کنه. ۹) هتاخ پس
 آمد و چیزای ره که موردخای گُفتد د استر رسند. ۱۰) اوخته استر قد هتاخ
 توره گُفت و دزو وظیفه دد که اینی پیغام ره د موردخای رسنده بُگيه: ۱۱)
 ”تمام خدمتگرای پادشاه و مردمای ولایت های پادشاه میدنه که هر مرد یا
 خاتو که د حولی داخلی دربار بدون طلب شدو د پیش پادشاه بوره، د باره

ازو تنها یگ حکم آسته: اُو باید کُشته شنه، سِوای که پادشاه تِیاقِ طِلائی
 ره سُونِ ازو دِراز کنه و اُو زنده بُمَنه. و فِعلاً سِی روز مُوشه که ما طلب
 نَشْدیم که دَ پیشِ پادشاه داخل بورُم. ” (۱۲) وختی تورای اِستِر ره دَ
 موردِخای رَسَند، (۱۳) موردِخای گُفت که دَ جوابِ اِستِر اِینی رقمِ بُگیه: ” دَ
 دِل خُو فِکر نَکُو که تُو دَ قِصرِ پادشاه خلاصی پیدا مونی و از پَگِ یهُودیا
 فِرَق دَری. (۱۴) چُون اَگه تُو دَ اِی رقمِ وخت چُپ بَشینی، خلاصی و نِجات
 بِلده یهُودیا از جای دِیگه دَ وُجود مییه، لیکِن تُو و خانوارِ آتِه تُو نابُود
 موشید. کِی مِیدَنه، اِمکان دَره بِلده امزی رقمِ وخت تُو دَ مقامِ شاهانه
 رَسیده بَشی. ” (۱۵) اوخته اِستِر دَ موردِخای جوابِ رِبی کده گُفت: (۱۶)
 ” بورُو، پَگِ یهُودیای ره که دَ شُوش یافت مُوشه جَم کُو و بخاطرِ ازمه روزه
 گِرِفته سِه شاو و روز نَه بُخورید و نَه وُچی کُنید؛ ما و کَنِزای مه ام رقمِ
 از شُمو آلی روزه مِیگیری. بعد ازو ما دَ پیشِ پادشاه مورُم، باو جُودِ که اِی
 کار خِلافِ قانونِ آسته؛ و اَگه نابُود شُدُم، بیل که نابُود شُنُم. ”
 (۱۷) پس موردِخای رفت و چِیزای ره که اِستِر دَزُو هِدایت دَدَد، انجام
 دَد.

اِسْتِر پادشاه و هامان ره مهمو مونه

۵ ① د روزِ سِوَم اِسْتِر کالای شاهانه خُو ره پوشید و د حَولی داخلي قصرِ پادشاه، رُوی د رُوی دربارِ پادشاه ایسته شد. پادشاه د مَنه دَربارِ شاهي رُوی د رُوی درگه قصر د بِلَه تَخْتِ پادشاهی خُو شِشْتُد. ② امی که پادشاه مَلِکه اِسْتِر ره دِید که د حَولی ایسته یه، نظرِ لُطف شی د بِلَه ازو قرار گِرِفْت و پادشاه تِیاقِ طِلّایی ره که د دِسْت شی بُود، سُونِ اِسْتِر دِرَاز کد و اِسْتِر نَزْدِیک اَمَدَه د نوکِ تِیاقِ دِسْت زَد. ③ اوخته پادشاه پُرسان کده گُفْت: ”چی گپ شُدِه مَلِکه اِسْتِر؟ چی خاهِش دَری؟ حتّی اگه نِیمِ مَمَلکَت مه ام بَشِه، دَز تُو دَدِه موشه.“ ④ اِسْتِر د جواب شی گُفْت: ”اگه پادشاه راضی بَشِه، خاهِش مُونَم که پادشاه و هامان اِمروز د مِهمانی که بَلَدِه شی تَرْتِیب دَدِیم بیه.“ ⑤ اوخته پادشاه گُفْت: ”هامان ره دِسْتی کُوی کُنِید تا خاهِشِ اِسْتِر د جَای اَوْرَدِه شُنه.“ پَس پادشاه و هامان د مِهمانی که اِسْتِر تَرْتِیب دَدِه بُود رِفْت. ⑥ وختیکه اونا شرابِ اَنگُور وُچی مُوکد، پادشاه د اِسْتِر گُفْت: ”درخاست تُو چی یه؟ بُگی تا بَلَدِه تُو دَدِه شُنه؛ چی خاهِش دَری؟ حتّی اگه نِیمِ مَمَلکَت مه ام بَشِه، خاهِش تُو پوره موشه.“ ⑦ اِسْتِر

دَ جواب شی گُفت: ”درخواست و خواهش مه اینی آسته: ⑧ اگه نظرِ لُطفِ پادشاه دَ بِلَه مه قرار گِرِفته و پادشاه راضی آسته که درخواست و خواهش مَره پُوره کنه، پادشاه و هامان صَباح ام لُطف کده دَ مِهمانی که بَلَدِه ازوا ترتیب میدیم بییه، اوخته ما دَ تورِه پادشاه جواب میدیم.“

هامان میخایه موردخای ره دار پزنه

⑨ هامان دَ امزُو روز خوشحال و طَب خوش بُر شُده رفت. لیکن وختی هامان موردخای ره دَ درگِه پادشاه هُوش کد و دید که باله نَشُد و بخاطرِ ازُو خود ره شور ام نَدَد، هامان دَ بِلَه موردخای سخت قار شُد. ⑩ مگم هامان خود ره اداره کده خانه رفت و بعد ازُو نفر رَیی کده رفیقای خُو و خاتُون خُو زِرِش ره کُوی کد. ⑪ اوخته هامان از مال و دَوْلَتِ غَدَر خُو، از باچه‌های کلون خُو، از تمام چیزای که پادشاه قد ازوا اُو ره بُزرگ جور کُدد و ای که چطُور اُو ره از نفرای دَربار و خِدمتگاری پادشاه باله قرار دَده بُود، بَلَدِه ازوا پُف کد. ⑫ هامان ادامه دَده گُفت: ”مَلِکه اِستِر ام دَ مِهمانی که ترتیب دَده بُود، بغیر ازمه و پادشاه هیچ کس ره طلب نکد. صَباح ام اُو مَره

قد پادشاه مهمو کده. ⑬ ولے پگ امزی چیزا تا زمانی که موردخای
یهودی ره د درگه پادشاه ششته بنگرم بلده مه هیچ آسته.

⑭ اوخته خاتون شی زرش و پگ ریفقای شی دزو گفت: ”بیل که یگ
دار د بلندی پنجاه توغی جور شنه و صباح گاه رفته د پادشاه بگی که
موردخای ره د امزو دار آزو کنه؛ بعد ازو طب خوش قد پادشاه د مهمانی
بورو. ”ای توره د نظر هاماں خوش خورد و او امر کد که دار جور شنه.

پادشاه موردخای ره صاحب مقام و احترام

مونه

① ۶ د امزو شاو پادشاه ره خاو نبرد؛ اوخته او امر کد که کتاب

نوشته های تواریخ ره بیره و د حضور پادشاه بخانه. ② دزو نوشته پیدا

شد که چی رقم موردخای بگتان و ترش ره که دو حاضر باش پادشاه و

محافظین درگه شی بود و نقشه کشید که د بله خشایار شاه دست باله

کنه، افشا کد. ③ اوخته پادشاه پُرساں کده گفت: ”چی احترام و عزت د

موردخای بلده امزی کار شی دده شد؟ "خدمتگرای پادشاه که او ره خدمت
مؤکد گفت: "بلده ازو هیچ کار نشده." ④ پادشاه گفت: "د حولی کی
آسته؟" هاما د امزو لحظه د حولی برونى قصر پادشاه داخل شد تا د
پادشاه بگيه که موردخای ره د امزو دار که بلده شی آماده کدد، اوزو کنه.
⑤ خدمتگرای پادشاه دزشی گفت: "اونه، هاما د حولى ايسته
يه." پادشاه گفت: "بيليد که داخل بيه." ⑥ وختی هاما داخل آمد،
پادشاه دزشی گفت: "مردی ره که پادشاه ميخايه احترام و عزت بديه، بلده
ازو بايد چي کار شنه؟" هاما د دل خو گفت: "پادشاه د کی ميخايه عزت
و احترام بديه، بغير ازمه؟" ⑦ پس هاما د پادشاه گفت: "مردی ره که
پادشاه ميخايه عزت و احترام بديه، ⑧ بيله که بلده شی يگ چپن شاهانه
که پادشاه پوشيده آورده شنه و ام يگ آسپی که پادشاه سوار شده و د سر
خو تاج شاهانه دره. ⑨ اوخته چپن و آسپ د دست يکی از کته سرای
نامتوی دربار پادشاه دده شنه و او چپن ره د امزو مرد که پادشاه ميخايه
عزت و احترام بديه بپوشنه و او ره د بيله آسپ سوار کده د ميدانی شار
بگردنه و پيش پيش شی رفته جار زده بگيه، 'مردی ره که پادشاه بخايه
عزت و احترام بديه، قد شی امی رقم رفتار موشه.' "

١٠ پادشاه د هامان گُفت: ”عَجَلَه كُو، چَپَن و اَسپ ره بَگِير و اَمو رقم كه گُفتي بلده موردخاي يهودي كه د درگه پادشاه شسته، اَمو رقم بُو و از تمام چيزاي كه گُفتي يگ شي ام كم نشنه.“ ١١ پس هامان چَپَن و اَسپ ره گِرِفَت و چَپَن ره د موردخاي پوشنده او ره د بِلَه اَسپ سوار كد و د ميداني شار گشتنده پيش پيش شي رفت و جار زده گُفت: ”مردى ره كه پادشاه بخايه عِزَت و اِحترام بديه، قد شي امي رقم رفتار موشه.“

١٢ بعد ازو موردخاي پس د درگه پادشاه اَمَد، ليكن هامان كوټيobar شُده سر خو ره پوشند و د عَجَلَه خايه خو رفت. ١٣ وختي هامان تمام چيزاي ره كه قد ازو رُخ دَدَد د خاتون خو زرش و پگ رفيقاي خو نقل كد، مُشاوَرای دانا و خاتون شي زرش دَزُو گُفت: ”اگه موردخاي، كسى كه شِكست تُو د پيش شي شروع شُده، از نسل يهود بشه، تُو د بِلَه ازو كامياب نَموشي، بلكه حتماً د پيش شي شِكست موخوري.“

١٤ د حاليكه اونا دَرُو قد ازو توره موگُفت، حاضرباشاي پادشاه رسيد و هامان ره د عَجَلَه د مهماني كه اِستِر ترتيب دده بُوَد بُرد.

هامان دَ دار اوزو موشه

۷ ① پس پادشاه و هامان دَ مهمانی مَلِکِه اِستِر رفت. ② دَ روزِ

دوّم ام وختیکه اونا شرابِ انگور وُچی مُوکد، پادشاه دَ اِستِر گُفت:

”درخواست تُو چی یِه مَلِکِه اِستِر؟ بُگی، بَلَدِه تُو دَدِه موشه؛ چی خاهش

دَری؟ حتّی اگِه نِیمِ مَمَلکَت مه ام بَشه، خاهش تُو پوره موشه. ” ③ مَلِکِه

اِستِر دَ جواب شی گُفت: ”آی پادشاه، اگِه نظرِ لُطف تُو دَ بَلِه مه قرار

گِرِفته و اگِه پادشاه راضی آسته، بیلِه که جان مه دَ درخواست مه و قوم مه دَ

خاهش مه بخشیده شنه. ④ چُون مو، یعنی ما و قوم مه سودا شُدِه که

گردو زده شنی، کُشته شنی و از بَین بُرده شنی. اگِه مو فقط دَ عِنوانِ غُلام

و کَنیز سودا موشدی، ما خود ره چپ میگِرِفْتُم، چُون لازم نییه که بَلَدِه ای

رقم مُشکِلات دَ پادشاه زَحمت دَدِه شنه. ”

⑤ خشیارشاه از مَلِکِه اِستِر پُرسان کده گُفت: ”اُو کی آسته و دَ کُجا

آسته که جُرأت کده تا ای رقم کار ره انجام بَدیه؟ ” ⑥ اِستِر گُفت:

”مُخالف و دُشمو، اینمی هامانِ شَریر آسته. ” اوخته هامان دَ حُضورِ پادشاه

و مَلِکِه دَ ترس-و-وَحشت اُفتَد. ⑦ پادشاه سرِ غَضَب از مهمانی باله شُدِه

د باغ قصر رفت، لیکن هاماڼ ششت تا بلده نجات جان خو از مَلِکه اِستِر درخاست کڼه، چوڼ او دِید که پادشاه تصمِیم گِرِفته و او ره نابود مونه. ^۸

وختی پادشاه از باغ قصر د صالونِ مهمانی پس اَمَد، هاماڼ د تختی که اِستِر د بله شی بُود اُفتَدَد؛ پادشاه چیغ زده گُفت: ”آیا ای نفر حتی د پیش روی مه و د خانه مه د مَلِکه دِست درازی مونه؟“ امی که ای توره‌ها از دان پادشاه بُر شُد، حاضرِباشا روی هاماڼ ره پوشند. ^۹ اوخته حربونا یکی از حاضرِباشا که د حُضورِ پادشاه موبُود، گُفت: ”اونه، داری که پنجاه توغی بلندی دَره و هاماڼ بلده موردِخای، بلده کسی که د خُوبی پادشاه توره گُفت آماده کده، د خانه هاماڼ تیار آسته.“ پادشاه گُفت: ”او ره د امزو اوزو کُنید!“ ^{۱۰} پس هاماڼ ره د داری که او بلده موردِخای آماده کُد، اوزو کد و قارِ پادشاه تاه ششت.

حُکمِ پادشاه د نفعِ یهودیا

۸ ^۱ د امزو روز خشایار شاه خانه هاماڼ دُشمونِ یهودیا ره د مَلِکه اِستِر دد و موردِخای ام د حُضورِ پادشاه اَمَد، چوڼ اِستِر گُفتد که او چیزخیل

شی مُوشه. ② اوخته پادشاه انگشتر مُهردار خُو ره که از هامان پس گرفتد، بُر کده دَ موردِخای دَد و اِستِر موردِخای ره دَ بِلِه خانه هامان قرار دَد. ③ دَ امزو غیت اِستِر بسم قد پادشاه توره گُفت و دَ پای‌های شی اُفتده چخرا کد و دَ پیش شی زاری کد که قَصِدِ شَریرانه هامان اِگای و نقشه ره که دَ خِلاف یهودیا کشیدد، باطل کنه. ④ پادشاه تِیاقِ طِلائی ره سُونِ اِستِر دراز کد و اِستِر باله شُده دَ حُضُورِ پادشاه ایسته شُد ⑤ و گُفت: ”اِگه پادشاه راضی بَشه و ما مَوَرِدِ لُطف شی قرار گِرفته بَشُم و اِگه امی چیز دَ پیشِ پادشاه دُرست معلوم مُوشه و از مه راضی آسته، بيله که یِگ حُکم نَوِشته شُنه تا فرمان های که نقشه هامان باچه هِمِداتای اِگای آسته باطل شُنه، اُمُو فرمان ها که اُو نَوِشته کد تا یهودیا ره که دَ تمام ولایت های پادشاه آسته نابود کُنه. ⑥ چُون ما چَطُور مِیتنم بِلای ره که دَ بِلِه قوم مه مِیه تَحْمُل کُنم و یا چَطُور مِیتنم نابودی قومای خُو ره بِنِگَرَم؟“

⑦ اوخته خشایارشا دَ مَلِکه اِستِر و موردِخای یهودی گُفت: ”توخ کُنید، ما خانه هامان ره دَ اِستِر دَدُم و حاضِرِباشای مه اُو ره دَ دار اوزو کد، چُون اُو قَصِد کُدد که دَ بِلِه یهودیا دِست باله کنه. ⑧ اَلی هر چیزی که دَ نظر شُمُو خُوب معلوم مُوشه، اُمُو ره دَ نامِ پادشاه بِلده یهودیا نَوِشته کُنید و

او ره قد انگشترِ مُهردارِ پادشاه مُهر کُنید، چُون هر نوښته که د نام پادشاه
نوښته شنه و قد انگشترِ پادشاه مُهر شنه، هیچ کس نَمیتنه او ره تغیر
بدیه. ”

⑨ پس د امزو غیت، د روز بیست و سِوم ماهِ سِوم که ماهِ سیوان بُود،
کاتبای پادشاه کوی شُد و د مُطابقِ تمام چیزای که موردِخای امر کد یگ
حکم د بله یهودیا، د بله نماینده های پادشاه، د بله والی ها و د بله
کنه کلونای ولایت ها از هندوستان گرفته تا کوش که یگ صد و بیست و
هفت ولایت بُود نوښته شُد؛ بلده هر ولایت د مُطابقِ رسم الخط شی و بلده
هر قوم د مُطابقِ زیون شی، امچنان بلده یهودیا د مُطابقِ رسم الخط ازوا و
زیون ازوا. ⑩ موردِخای فرمان ها ره د نام خشایار شاه نوښته کد و قد
انگشترِ مُهردارِ پادشاه مُهر کده از دِستِ قاصدای آسپ سوار که آسپ های
ازوا از تُرخ آسپ های شاهی بُود ریی کد. ⑪ د امزو فرمان ها پادشاه د
یهودیای که د تمام شارا بُود، اجازه دَد که جم شنه و از جان خو دفاع کنه
و نیروی مسلح هر قوم یا ولایتی که قصد حمله د بله ازوا ره دشته بشه،
اونا ره قد بچکیچا و خاتونوی ازوا گردو بزنه، بکُشه و نابود کنه و مال-و-
دارایی شی ره غارت کنه. ⑫ ای کار ره د یگ روز د تمام ولایت های

خشیارشاه انجام بډیه، یعنی د روز سیزدهم ماه دوازدېم که ماه اډار آسته. ۱۳) قرار امی شُد که یگ نقل امزو نوښته د عنوان حکم د هر ولایت رسنده شنه و د تمام قومها اعلان شنه تا یهودیا خود ره د امزو روز آماده کُنه و از دُشمنای خو انتقام بگیریه. ۱۴) پس قاصدا د بله آسپهای تُرخي شاهي سوار شُد و عجله کده د تیزی د امر پادشاه رفت. امی حکم د قصر شوش صادر شُد.

۱۵) اوخته موردخای از حضور پادشاه قد کالای شاهانه لاجوردی و سفید، تاج کُنه طلایی و چپن کتان نازک و ارغوانی بُرو رفت و د تمام شار شوش آواز خوش-و-خوشحالی بلند شُد. ۱۶) ای بلده یهودیا روشنی و خوشحالی و خوشی و حرمت بُود. ۱۷) د هر ولایت و هر شار، یعنی د هر جای که حکم و فرمان پادشاه رسید، د مینکل یهودیا خوشی و خوشحالی شُد و جشن و روز خوش بُود. علاوه ازی، غدر مردمای مملکت پادشاه خود ره یهود موگفت، چراکه ترس یهودیا د بله ازوا حاکم شُد.

یهودیا دُشمنای خو ره نابود مونه

۹ ① دَ روزِ سیزدَهَمِ ماہِ دوازدهمِ که ماہِ اَدارِ بَشَه، زمانی که حُکم
 و فرمانِ پادشاهِ نزدیکِ اجرا شدو بُود و دَ امزو روزِ دُشمنایِ یهودیا آرزو
 دَشت که دَ بِلَه یهودیا حاکِم شُنه، اوضاعِ برعکس شد و یهودیا دَ بِلَه
 مُخالِفایِ خُو حاکِم شد. ② یهودیا دَ شارایِ خُو دَ تمامِ ولایتِ های
 خشایارشاہ جَم شد تا دَ بِلَه کسایِ دِستِ باله کنه که قَصَد دَشت دَزوا ضرر
 بِرَسَنه، لیکن هیچ کس دَ برابرِ ازوا ایسته شُدِه نَتَنِست، چراکه ترسِ ازوا دَ
 بِلَه پَگِ قَومِها حاکِم شُدُد. ③ دَ عَینِ حالِ تمامِ کُتَه کَلونایِ ولایتِها،
 نُماینده های پادشاه، والی ها و خِدمتگرایِ پادشاه از یهودیا حِمایتِ مُوکد،
 چراکه ترسِ مُوردِخایِ دَ بِلَه ازوا حاکِم شُدُد. ④ اَرِے، مُوردِخایِ دَ قَصِرِ
 پادشاه مقامِ باله دَشت و آوازِه شی دَ تمامِ ولایتِها تیت شُدِه مُورفت و
 مُوردِخایِ روزِ دَ روزِ قُدرتَمند مُوشُد. ⑤ پس یهودیا تمامِ دُشمنایِ خُو ره
 قَد دَم شمشیرِ زَدِه کُشت و نابُود کد و قَد کسایِ که ازوا بَد مُوبُرد هر کاری
 که دِلِ شی شُد کد. ⑥ یهودیا تنها دَ پایتخت، یعنی دَ شُوش پَنج صد نفر
 ره کُشته از بَین بُرد. ⑦ اُونَا پَرشَنداطا، دَلفون، اَسپاتا، ⑧ پوراتا، اَدلیا،
 اَریداتا، ⑨ پَرمشتا، اَرِیسای، اَرِیدای و وِیزاتا، ⑩ یعنی دَه باچِه هامان
 باچِه هَمِداتایِ دُشمونِ یهودیا ره کُشت، لیکن دِستِ دَ غارتِ مالِ-و-داراییِ

ازوا ډراز نکد.

①① تعداد کسای که د پایتخت، یعنی د شوش کشته شد، د امزو روز د اطلاع پادشاه رسنده شد. ①② و پادشاه د ملکه استر گفت: ”یهودیای پایتخت، یعنی د شوش پنج صد نفر ره قد ده باچه هامان کشته از بین برده. پس اونا د دیگه ولایت های پادشاه چیز کار کده بشه؟ دیگه درخواست تو چی یه؟ بگی، بلده تو دده موشه؛ دیگه چی خواهش دری؟ او ام بلده تو پوره موشه.“ ①③ اوخته ملکه استر گفت: ”اگه پادشاه راضی بشه، بيله که د یهودیای شار شوش اجازه دده شنه که صباح ام د مطابق فرمان امروز رفتار کنه و ده باچه هامان ره د دار اوزو کنه.“ ①④ پس پادشاه امر کد که امو رقم شنه؛ اوخته یگ حکم د شوش صادر شد و ده باچه هامان د دار اوزو شد. ①⑤ یهودیای که د شوش بود، د روز چاردهم ماه ادار ام جم شد و سه صد نفر ره د شوش کشت، لیکن دست د غارت مال-و-دارایی کس ډراز نکد.

①⑥ د عین حال یهودیای که د دیگه ولایت های پادشاه بود ام جم شد تا از جان های خو دفاع کنه و از شر دشمنای خو آرامی پیدا کنه. پس اونا ام

هفتاد و پنج هزار نفر از مُخالفای خُو ره کُشت، لیکن دِست دَ غارتِ مال و دارایی کس دِراز نکد. ^(۱۷) امی کار دَ روزِ سیزدهمِ ماهِ آدار شُد و اونا دَ روزِ چاردهمِ آرام-و-آسوده شُده امو روز ره جشن گرفت و خوشی کد.

^(۱۸) لیکن یهودیای که دَ شوش بُود، علاوه از روزِ سیزدهمِ دَ روزِ چاردهمِ امزو ماهِ امجم شُد و دَ روزِ پوزدهمِ آرام-و-آسوده شُده امو روز ره جشن گرفت و خوشی کد. ^(۱۹) امزی خاطر یهودیای اطراف که دَ آغیلای دُور دِست زندگی مونه، روزِ چاردهمِ ماهِ آدار ره روزِ خوشی و جشن و روزِ رُخصتی میگیره و بلده یگدیگه خُو تحفه‌ها ربی مونه.

^(۲۰) موردخای امی چیزا ره نوشته کد و خط‌ها ره دَ پگِ یهودیای که دَ تمام ولایت‌های خشایار شاه بُود، دَ دُور و نزدیک ربی کد ^(۲۱) تا دزوا هدایت بدیه که روزِ چاردهمِ و پوزدهمِ ماهِ آدار ره هر سال جشن بگیره. ^(۲۲) امو روزا، روزهای بُود که یهودیا از شرِ دُشمنای خُو آرامی پیدا کد و ماهی بُود که غمِ ازوا دَ خوشی و ماتمِ ازوا دَ روزِ خوش تبدیل شُد. اُو امچنان هدایت دَد که امو روزا ره دَ عنوانِ روزای جشن و خوشحالی نگاه کنه و دَ یگدیگه خُو تحفه‌ها ربی کنه و دَ غربیا بخشش‌ها بدیه. ^(۲۳) پس یهودیا ام چیزی ره

که خودون ازوا انجام ددون شی ره شروع کدد و ام چیزی ره که موردخای
بلده ازوا نوشته کدد، د عنوان رسم قبول کد.

۲۴ هاما باچه همداتای اگاهی، دشمنون تمام یهودیا د خلاف یهودیا
نقشه کشیدد که اونا ره نابود کنه و «پور» یعنی پشک ام اندختد که اونا
ره گفته کاملاً از بین بیره، ۲۵ لیکن وختی استر د پیش پادشاه آمد، پادشاه
د وسیله فرمان یگ حکم صادر کده نوشته کد که نقشه شیرانه که هاما د
خلاف یهودیا کشیدد باید د بله خود شی بیه و او و باچه های شی د دار
آزو شنه. ۲۶ امزی خاطر امو روزا ره «پوریم» نام ایشته که از کلمه
«پور» گرفته شد. پس بخاطر تمام چیزای که د امزی خط نوشته بود و
بخاطر چیزای که یهودیا دیدد و چیزای که قد ازوا رخ ددد، ۲۷ اونا د بله
خودون خو، د بله اولاده خو و د بله تمام کسای که قد ازوا یگجای شدد،
ای رسم ره فرض قرار دد و قبول کد که امی دو روز ره بدون تاخیر هر سال
امو رقم که نوشته شده د وخت معین شی جشن بگیره. ۲۸ و امی روزا ره
مردم باید یاد کنه و د تمام نسلها د هر خانوار، هر ولایت و هر شار برگزار
کنه؛ و امی روزای «پوریم» هرگز باید از مینکل یهودیا از بین نروه و
یادآوری شی د مینکل اولاده ازوا بند نشنه.

۲۹

اوخته مَلِکِه اِسْتِر دُخْتِر اَبِیحایل و مَورِدخای یَهُودِی قَد تَمَام

اِختیاری کِه دَشت اَمی خَطِ دَوَم رِه نِوِشْتِه کَد تا رَسَم «پُورِیم» رِه تَایید کَنه.

۳۰

و خَط ها دَ تَمَام یَهُودِیای کِه دَ یِگ صَد و بَیست و هفت وِلایت

مَمَلکَتِ خَشایارشاه بُود-و-باش دَشت و شامِلِ تِورای صُلح-آمیز و آرامبخش

بُود، رِبی شُد ۳۱ تا اَمی دُو روزِ «پُورِیم» رِه دَ وختِ مُعینِ شی برگزار کَنه،

اُمُو رَقَم کِه مَورِدخای یَهُودِی و مَلِکِه اِسْتِر دَ بِلِه ازوا فرض قرار دَد و اُمُو

رَقَم کِه اُونَا دَ بِلِه خُودون خُو و دَ بِلِه اُولادِه خُو مُقَرراتِ روزه گِرِفْتو و ناله-

و-فَریاد کَدو رِه فرض قرار دَدَد. ۳۲ پَس حُکَمِ اِسْتِر اَمی مُقَرراتِ «پُورِیم»

رِه تَصَدِیق کَد و دَ یِگ کِتَاب اَم نِوِشْتِه شُد.

• ۱

خَشایارشاه دَ بِلِه سِرزَمین خُو دَ شُمُولِ باشِندهای ساحِل‌های

دَریا جَزیه قرار دَد. ۲ تَمَام کارای پُر‌قُدرت و قَوی خَشایارشاه و بَیان

عَظَمَتِ مَورِدخای کِه چَطُور پادشاه اُو رِه بُزرگ جور کَد، دَ کِتَابِ تِواریخ

پادشایونِ مَاد و فَارس نِوِشْتِه یِه. ۳ مَورِدخای یَهُودِی بَعْد از خَشایارشاه

نَفرِ دَوَم مَمَلکَتِ بُود. اُو دَ مینکَلِ یَهُودِیا یِگ مَرَدِ بُزرگ بُود و بَرارون

یَهُودِی شی کِه تِعداد ازوا غَدِر کَلو بُود اُو رِه دُوست دَشت، چَراکِه اُو خُوبی

قَوم خُو رِه طَلَب مُوکَد و دَ خَیَرِ تَمَام نَسَل خُو تِورِه مُوگُفَت.